

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9C/508/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115230648
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8115230648.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: AB 2 B. V., so sídlom Amsterdam, Strawinskylaan 933, PSČ 1077XX, Holandské kráľovstvo, právne zastúpeného Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, proti žalovanému: E. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX, XXX XX B. F. R., o zaplatenie 361,44 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 102,08 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 60 € od 10.10.2015 až do 03.12.2015 a vo výške 5,05 % ročne zo sumy 84 € od 04.12.2015 až do zaplatenia, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Žalovaný má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 44 %, ktorých výška bude vyčíslená v samostatnom uznesení po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobou došlou tunajšiemu súdu dňa 22.12.2015 sa žalobca domáhal na žalovanom zaplatenia sumy 361,44 € s prísl. V žalobe uviedol, že dňa 16.04.2013 uzatvorili právny predchodca žalobcu Home Credit Slovakia (od ktorého žalobca nadobudol pohľadávku postúpením) ako veriteľ a žalovaný ako dlžník úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, ktorou sa veriteľ zaviazal žalovanému poskytnúť dohodnutý úverový rámec vo výške 320 €. Neoddeliteľnou súčasťou uzatvorenej zmluvy sú Úverové zmluvné podmienky. Poskytnutý úver sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti sú určené v zmluve. V jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, úroky a poplatky. Žalovaný nedodrжал platobnú disciplínu vyplývajúcu zo zmluvy a poskytnutý úver v dohodnutej lehote nevrátil. Dňa 24.09.2015 žalobca vyzval žalovaného k úhrade dlžnej sumy spolu s upozornením na jej vymáhanie súdnou cestou v prípade jej neuhradenia do požadovaného termínu. Ku dňu podania žaloby predstavuje dlh žalovaného podľa žalobcu sumu 361,44 € a pozostáva z nasledujúcich položiek

- istina 305,08 €,
- úrok 40,96 €,
- upomienka 5 €,
- poplatok za výpis z účtu 8,15 €,
- poplatok za SMS notifikáciu 2,25 €.

2. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

3. Listom zo dňa 26.05.2016 súd vyzval žalobcu, aby preukázal, že pri zosplatnení úveru postupoval podľa § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka a aby súdu zaslal všetky doklady, ktorými overoval bonitu žalovaného.

4. Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle § 297 písm.b) C.s.p. - Súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

5. Súd na základe listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise, zistil nasledujúci skutkový stav: Žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa 16.04.2013 Úverovú zmluvu s nasledujúcimi parametrami

- výška úverového rámca 320 €,
- výška mesačnej splátky 4% z dlžnej čiastky,
- ročná úroková sadzba 26,28%, 11,88%,
- priemerná RPMN 26,62%,
- RPMN 43,93%.

6. Z výpisu čerpania, splátok a úhrad poskytnutého žalobcom vyplynulo, že žalovaná ku dňu 23.01.2015 vyčerpala sumu 439,08 € a ku dňu 23.04.2015 vrátila sumu 337 €.

7. Právne normy použité pri rozhodnutí súdu:

Podľa § 2 písm.a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch - spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 2 písm.b) zákona č. 258/2001 Z.z. - zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 2 písm.e) zákona č. 258/2001 Z.z. - poplatkami akákoľvek platba, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť veriteľovi v súvislosti s poskytovaním úveru, okrem úrokov.

Podľa § 4 ods.2 písm.h) zákona č. 258/2001 Z.z. - zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu.

Podľa § 4 ods.3 zákona č. 258/2001 Z.z. - Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

8. Okresnému súd Prešov je známe rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/514/2014 - „Odhladnuc od konštatovaného, ďalším obsahovým nedostatkom zmluvy o úvere zo dňa 6.5.2010 je vyjadrenie údajov o ročnej úrokovej sadzbe úveru (bod 40. zmluvy) dvoma číselnými hodnotami 26,28 % a 11,88 %. Až po dôkladnom štúdiu textu zmluvy a podaní navrhovateľa urobených v priebehu konania je možné zistiť, že predmetné dve číselné hodnoty predstavujú alternatívnu úrokovú sadzbu úveru v závislosti na výške vyčerpanej čiastky v zmysle Sadzobníka. Na toto vysvetlenie odkazuje znak „**“ uvedený pri dvoch číselných hodnotách, ku ktorému vysvetlivka sa nachádza na konci veľmi drobným písmom písaného textu umiestneného v dolnej polovici úverovej zmluvy zo dňa 26.5.2010. Údaj o ročnej úrokovej sadzbe úveru je pre spotrebiteľa dôležitým údajom z hľadiska jeho vedomosti o nákladovosti úveru (v časti úroku, ktorý možno považovať za podstatnú, dominantnú zložku celkových nákladov úveru). Preto je z hľadiska ochrany spotrebiteľa namiesto požiadavka na jednoznačnosť a prehľadnosť tohto údajov, keď vzhľadom na výšku úverového rámca určenú pri podpise zmluvy bolo nesporné, že sa na poskytnutý úver vzťahovala úroková sadzba vo výške 26,28 % ročne (podanie navrhovateľa zo dňa 7.2.2014). To, že je v úverovej zmluve daný údaj uvedený dvoma číselnými hodnotami, možno považovať za okolností opísaných v predchádzajúcom odseku za nezrozumiteľné, máťuce, a vo svojich dôsledkoch

ako absenciu údajov o ročnej úrokovej sadzbe, čo má tiež za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru (§ 4 ods. 2 písm. h/ v spojení s § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch).“

9. S vyššie citovaným rozhodnutím sa OS Prešov argumentačne stotožňuje, čoho výsledkom je záver, že poskytnutý úver je pre chýbajúcu povinnú náležitosti zmluvy bez úrokov a bez poplatkov.

10. Podľa § 7 zákona č. 129/2010 Z.z.

(1) Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

(2) Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

Podľa § 11 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. - Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401.html>>, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401.html>> sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401.html>> sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

11. Cieľom § 7 ako aj § 11 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. je, že veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poisťného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť.

12. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (tj. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť

alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

13. Na výzvu súdu, ktorou tento požadoval zaslanie dokladov, na základe ktorých sa overovala bonita žalovaného, žalobca nereagoval. Je zrejmé, že žalobca spôsobom vyššie uvedeným nepostupoval, preto súd dospel k záveru, že žalovaný je povinný zo skúmaného úverového vzťahu vrátiť iba istinu a nie aj úroky a poplatky a že k platnému predčasnému zosplatneniu úveru aj z dôvodu neskúmania bonity žalovaného nedošlo.

14. Podľa § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka - Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20160701>>najsôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplacením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka - Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najnesôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Keďže žalobca postup podľa § 53 ods.9 OZ nepreukázal, výsledkom je záver súdu, že k platnému predčasnému zosplatneniu úveru nedošlo.

15. Z dôvodu vyššie uvedených záverov, tak žalobca má právo na zaplatenie dlžnej istiny ku dňu rozhodnutia súdu. Zo strany žalovaného bola čerpaná suma 1,37 € naposledy dňa 23.01.2015 a ku dňu 23.04.2015, keď bola zo strany žalovaného uskutočnená posledná úhrada, dosiahla dlžná istina výšku 102,08 € (čerpaná istina 439,08 € - vrátená istina 337 €). Splátka vo výške 4% z tejto sumy predstavuje menej ako 12 € a teda povinná splátka je 12 €. Ku dňu rozhodnutia súdu nie sú zaplatené splátky splatné v období od 20.05.2014 do 20.12.2015 vo výške 12 € mesačne a posledná splátka splatná dňa 20.01.2016 vo výške 06,08 €. Žalobcovi tak patrí na zaplatenie istina vo výške 215,22 €.

16. Pokiaľ ide o úroky z omeškania, tie požaduje žalobca od 10.10.2015 a následne od 04.12.2015. Ku dňu 10.10.2015 boli dlžné splátky za čas od 20.05.2015 do 20.09.2015, teda $5 \times 12 \text{ €} = 60 \text{ €}$ a z tejto sumy priznal súd úroky z omeškania. Ku dňu 04.12.2015 boli dlžné splátky za čas od 20.05.2015 do 20.11.2015, teda $7 \times 12 \text{ €} = 84 \text{ €}$ a z tejto sumy priznal súd úroky z omeškania.

17. Právo na úroky z omeškania a ich výška plynú z nasledujúcich ustanovení právnych predpisov:

§ 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka - Dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka - Ak ide o omeškание s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

§ 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. - ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom k uzatvoreniu úverovej zmluvy - Výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Základná úroková sadzba ECB k rozhodným dňom bola 0,05% ročne a potom výška úrokov z omeškania je 5,05% ročne.

18. Náhrada trov konania

Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Žalobca požadoval zaplatenie sumy 361,44 € + 2,75 € (vyčíslený úrok z omeškania) + 11,35 € (úrok z omeškania 5,05% ročne zo sumy 361,44 € od 04.12.2015 do 18.07.2016 - deň rozhodnutia súdu) = 375,54 €.

Žalobcovi bola priznaná suma 102,08 € + 0,45 € (úrok z omeškania 5,05 % ročne zo sumy 60 € od 10.10.2015 do 03.12.2015) + 2,64 € (úrok z omeškania 5,05 % ročne zo sumy 84 € od 04.12.2015 až do 18.07.2016 - deň rozhodnutia súdu) = 105,17 €.

Podľa NS ČR sp. zn. 23 Cdo/2585/2015 - „Úspech ve věci při rozhodování o náhradě nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníku, který ve věci úspěch neměl, se poměřuje ve smyslu § 142 o. s. ř. Úspěch účastníka podle § 142 odst. 1 o. s. ř. v řízení o zaplacení peněžité pohledávky se poměřuje i co do úspěchu ohledně uplatněného úroku z prodlení. Nejvyšší soud přijal uvedený právní názor ve shodě s nálezem Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2717/08, v němž Ústavní soud dospěl k závěru, že pokud je předmětem civilního řízení vedle pohledávky též její příslušenství (např. úroky z prodlení), je nutno při rozhodování o náhradě nákladů dle míry úspěchu ve věci zvážit míru úspěchu v celém sporu, tj. nejen ohledně pohledávky, ale též stran jejího příslušenství.“

Úspech žalobcu - 28%, úspech žalovaného - 72%, čistý úspech žalovaného 44%. Žalovanému tak patrí náhrada 44% z účelne vynaložených výdavkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie.

Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p.

(1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.